

Broen ved Ravning Enge

Ingeniør Arne Rosenkvist
arne.rosenkvist@mail.tele.dk

Ved den gamle Ravning station på den nu for længst nedlagte Vandelbane finder vi et af vikingetidens store ingeniørarbejder, Ravningbroen over Vejle Ådal. Broen viser de danske ingeniørtroppers tidlige virke.

Dette interessante brobyggeri er der skrevet mangt og meget om. Det vil vi ikke gentage her, men gå selv ind på nettet og søg under Ravningbroen, hvis I vil vide mere om broen. Her i Det Vejhistoriske Hjørne vil vi i stedet prøve at finde en forklaring på, hvorfor en af vikingetidens største ingeniør opgaver blev bygget netop på dette sted.

I 1972 begyndte Nationalmuseet under ledelse af Thorkild Ramskou udgravningen af broen ved Ravning. De arkæologiske

undersøgelser viste, at hele den skov af egestammer, der er gået til at bygge broen, alle er fældet i vinteren 979-980. Det er på den tid, hvor Harald Blåtand har arvet riget efter sin far, Gorm den Gamle. Ifølge runestenen i Jelling har Harald samlet Danmark og Norge. Til den brug har han sikkert haft en stor hær, for hvem siger, at alle småkongerne har syntes, at de skulle være danske.

Men hvorfor bruge så mange kræfter på at bygge denne kæmpebro? Var det for

Figur 1. I efteråret 2011 opførte Vejle Museum i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen og Naturstyrelsen en ny rekonstruktion af broen. Den 760 m lange og 5 m brede bro har gået i lige linje over ådalen.

Figur 2. Detalje af rekonstruktionen. Vikingetidens ingeniørsoldater brugte ikke sav, men beherskede teknikken med økse, så de kunne tilhugge pælene helt nøjagtigt, som var de savet af. De pudsige pælehoveder, der blev afhugget ved tilpasningen, er der fundet en del af i forbindelse med udgravningen. I baggrunden skimtes den gamle bygning for Ravning station på Vandelbanen. Det er nu bromuseum.

Figur 3. Endnu en detalje af den meget fine rekonstruktion fra 2011 i gedigen egetømmer.

at imponerer nogen? Var der nogen taktisk militær begrundelse for broen; eller var der en anden fordel ved at have vej og bro her henover Vejle Ådal?

Ser man på landkortet, kan man godt få det til at ligne en genvej fra Hærvejen til Jelling, men det er kun nogle få kilometre, man sparer. Og når man ser landskabet her med den markante randmoræne, stejle erosionsdale og vandløb, der skal forceres, er der ikke tjent noget på den genvej. Der er ingen byer, der forbindes af broen eller noget, der bør forsvares.

Der er et forslag om, at det har været bolværk for vikingeflåden, men den teori tror forfatteren ikke på. Selvom der var mere vand i åen i vikingetiden, har der næppe været nok til at anlægge en havn her ved Ravning. Vikingehavnen har højst sandsynligt ligget nærmere ved Vejle Fjord, ved Skibet kirke, hvortil man har kunnet sejle ad Vejle Å.

Broen fik ikke nogen lang levetid. Dels forgår selv egetømmer, og da der ikke er nogen god begrundelse for et opretholde forbindelsen, kan det gode tømmer endda være blevet brugt til andet byggeri på egnen.

Hvorfor ligger så Nordens største vikingingeniørarbejde lige her ved Ravning?

Ledigang er som bekendt roden til alt ondt, og enhver, der har haft med soldater at gøre, ved, at soldater, der ikke bliver holdt i gang helst med opgaver, de kan se en mening med, dem er der ingen grænser for,

hvad de kan finde på. Som gammel reserveofficer ved Ingeniørtropperne er jeg derfor af den opfattelse, at bygningen af broen var ren beskæftigelsesterapi af ingeniørsoldater.

Kong Harald har slet og ret sat dem til at bygge en bro her for ikke at have dem til at gå og lave gale streger. Man kan jo også kalde det for uddannelse og betragte dette fantastiske brobyggeri, som Ingeniørtrop-

pernes svendestykke, hvor ingeniørsoldaterne nu var færdiguddannede og klar til at blive indsat i Kong Haralds planlagte erobringer.